

worden tot meerder opmerkzaamheid en tot beter verstand van de vaderlijke raadgevingen.

Laat ons vooral niet vergeten dat, ook bij het onderzoek der Schrift, de Christen, zoo hij er om bidt, door den Heiligen Geest geleid wordt. Ook ik bedoel, even als Mr. Groen van Prinsterer, (42) „een oprecht en bid-dend onderzoek” van den Bijbel. Dit is, zegt men, „een logica uitstekend voor een boer uit den achterhoek” (43). Ik geef het toe. Er zijn „dingen die voor de wijzen en verstandigen verborgen, doch den kinderkens geopenbaard zijn”. (43). Juist omdat de Schrift het Woord Gods is, moet men tot haar anders naderen dan tot een gewoon boek, en de Christen moet zich deswegens den smaad der geleerden vaak getroosten, totdat die geleerden zelve gedwongen worden te erkennen, dat de „eenvoudige” toch gelijk had.

Nog ééne opmerking alvorens van dit punt af te stappen. Toegegeven al, zoo zegt men, dat Gods Woord richtsnoer is der rede, is dan toch de erkenning zelve dat de Schrift het Woord Gods is, niet eene daad die enkel op de menschelijke rede berust? Geenszins, want die erkenning is eene daad des geloofs. En nu mogen onderzoek en kennis van de Schrift aan ~~dat~~ geloof voorafgaan, tot het geloof zelf komt men niet door wetenschappelijk onderzoek of redeneering; want het geloof is eene gave Gods. Dit feit neemt intusschen de verantwoordelijkheid van dengene die, met verwaarloozing van de ons door God aangewezen middelen, o. a. dat der zelfkennis, Zijn gaven versmaadt niet weg, al staan wij hier voor een dier voor *onze*, menschelijke rede onoplosbare vraagstukken en schijnbaar tegenstrijdige waarheden, waartoe op ieder gebied elk denker, hij zij geloovig of niet, mits hij doordenke, geraakt.

Gods Woord derhalve, niet de menschelijke rede, het hoogste gezag! Maar aan wien en op welke wijze legt